

Előfizetési ár:
Egy évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor.
Egyes szám 24 fill.

HONTI LAPOK

A Hontvármegyei Jegyzők Egyesülete hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
IPOLYSÁGON.

Felelős szerkesztő:
HALÁSZ FERENC.

Megjelen
szombaton reggel.

Nyitótér sora 40 fill.

Hivatalos
s magánhirdetések
árszabás szerint.

Többszöri hirdetés
nél árengedmény

A legvérzőbb seb.

Ipolyság, december 3.

Andrássy Gyula gróf belügyminiszternek a mult napokban az országgyűlésen elhangzott nagyérdemű felvilágosítása, az Amerikai kivándorlás ügyében egy interpellációra adott válasza, — széles köröknek, mondhatnók az egész magyar közvéleménynek figyelmét odairányítják az ország legvérzőbb sebére, a kivándorlásra. Valóban milliárdokra megy az a nemzeti tőkevesztesség melyet a hazai kivándorlás okoz és koránt sincs kiegyenlítő azokkal a pénzekkel, a melyeknek a felvidéken csak legendás híre van, hogy egy-egy szerencsésebb kivándorló itthon hagyott családjának mennyi pénzt küld haza. A hir szárnyán egy kis amerikai pénz ezrekre nő és nem csalódunk, ha a kivándorlás okát ebben találjuk leginkább.

Ha Amerikában mindenkinek olyan rózsásan menne a dolga, akkor miképpen történhetnék meg az, hogy a legutóbb is 10,000 magyar honfitársunk jött haza a duzzadó reménység földjéről, Amerikából. 10,000 magyar akik busan csalódottan és azzal a szilárd elhatározással jöttek haza, hogy magukat megegyeszer lóvá tenni nem engedik.

A határszéli rendőrkapitányok és a Fiuméből érkezett hivatalos jelentések szerint ugyanis rövid négy hét alatt 10,000 magyar munkás jött haza, akik azt beszéltek, hogy Amerikában az ujabban kivándorlók sorában a leg-sötétebb reménység, kétségbeesés van abban a tekintetben, hogy amit előzőleg hirdettek, az új elnök választás befejezése után gazdasági fellendülés be fog következni. A jelek arra mutatnak, hogy egyelőre Amerikában nagyobb arányu gazdasági fellendülésről, az ezer meg ezer ember számára heverő munkáskezek foglalkoztatásáról szó sem lehet, és kétségtelen, hogy nem 10,000 számra jönnének a kivándorlók haza, akik tul az Océánon oly keservesen csalódtak, hanem jóval nagyobb számmal, ha hajójegyre és utazásra lenne pénzük.

És jól lehet ilyen sötét a helyzet — nem szünetel az Amerikába való csábítás munkája. Az egész ország osztatlanul üdvözölheti tehát a belügyminisztert, aki a mainál még szigorubb bírsággal kíván lesújtani azokra, akik hivatásszerű provizóért az itthonvaló-

kat Amerikába csábítják. Mert annyi bizonyos, hogy nagyon érthetik ezek a gonoszcélzatu emberek a maguk dolgát, hogy ámbár Amerikát, amelyről ők arany hegyeket ígérnek, tizezrével hagyják el a megcsalódott honfitársak, mégis akad olyan vak, olyan jóhiszemű, olyan csalódní szerető ember, aki lépre megy és éppen most, amikor rosszabb időt nem váaszthatna, — Amerikába vitorlázik. Mert azt megtudnók érteni, hogy egy-két ember Amerikába sem boldogul, de mindjárt tizezer ember? a ki vígan kifizeti a tetemes hajójegy árát (talán egész életének összes keresményét) s kiutazzék, meg megint visszavitorlazzék, — ezt józan észszel senki sem fogja gondolni. Bizonyonyal ugy van, a miről különben az amerikai lapok állandóan írnak, hogy a gazdasági válság tart, a gyárak csukva vannak, munka nincs és Amerikában csak azok a régebben kivándorlók tudnak megmaradni, a kik nem lévén teljesen vadidegenek, hitelük van, a melyet kihasználnak abban a reményben, hogy majd csak virradnak jobb napok. Vagy azok maradnak, a kiknek a hazautazásra való pénzük nincs meg és idehaza nincsen olyasvalakijük, a ki küldene számukra pénzt, ezzel kiváltaná őket a sötét rabságból, nyomorból.

Még mindig napirenden van Amerikában a munkanélküliek tüntetése, az éhezők fenyegetőzése, a tömegbe állása és részükéről az élelmiszerszállító vonatok megtámadása. A helyzet még kegyetlenebbnek ígérkezik a hidegebb idők beálltával. Munkacsoportulat pedig legfeljebb csak a legvérmesebb amerikai számítás szerint is, legfőljebb abban az arányban várható, hogy az Amerikába elhelyezett munkásokat fogják tudni elhelyezni. Új bevándorlókra Amerikának nincs szüksége. Azért mondják oly sűrűn az Amerikába vándorolni akaróknak hogy — vissza!

Drégelyvár át Nógrádba sikkasztják?

(Egy a sok vasuti balesetből.)

Drégelyvára köztudomás, de földrajzi adatok szerint is, fekszik Hontvármegyében Drégelypalánk község határában, a községből rendes ut vezet hozzá, körülbelül 4 Km. hosszban. Düledező romjait évente hozzávetőleges számítás szerint 2-3000 ember látogatja legnagyobb részt a közeli környékbeliek, iskolák testületi-

leg és igen tekintélyes számban fővárosi turisták. Ezen kirándulók részint vezetők, részint fuvarok, továbbá étel és italneműek igénybevétele által évről-évre több hasznot hajtottak Drégelypalánk községnek s most egy csapásra akarja ettől a községet és a vármegyét megfosztani azon kis tábla, melyet a napokban fognak kifüggeszteni a nagyoroszi nógrád megyei község alsó végén levő őrház falára: „Drégelyvár megálló.”

A pesti turista csak azt nézi a menetrendben, hogy hol van Drégelyvár megálló? odáig vált jegyet és leszáll Nagyorosziiban, ott fogad vezetőt, fuvarost, ott vásárol be étel és italneműt és megy föl a drégelyi várhoz. — Hogy Drégelypalánk község közelebb fekszik a várhoz, azt nem taksálja senki, a fő, hogy Pestről jövet előbb szállhat le a vonatról és olcsóbban teszi meg az utat mint ha Drégely megállóig jön. — (Drégely megálló elnevezést adott a kereskedelmi miniszter Drégelypalánk község felső végén őrház, vasuti megálló helynek.)

Hogy a vármegye Drégelyvárát elhanyagolja azt tagadni nem lehet. Évről-évre mossa porlasztja az eső, fagy, hó, a hozzávezető út járhatatlan, úgy hogy ma kocsival teljesen megközelíthetetlen. Körülbelül 2-300 korona költséggel a várfalak teteje cementtel bevonható lenne, és akkor az esővíz nem szivároghatna be a falak közé és a fagyok nem repesztenék azokat mindjobban szét és így meg lenne óvható az amugy is esekély maradéka a várnak a végpusztulástól; a Drégelypalánk községből a várhoz fölvezető ut pedig fel volna vendő a vicinális utak csoportjába és akkor állandóan jó karban lenne tartható.

A turisztika évről-évre nagy arányokban fejlődik és most főleg a vác-drégelypalánki vasut megnyitásával a drégelyvári kirándulók számának nagy emelkedését lehet várni. Igen fontos dolog tehát a vármegyére, hogy a szép és nevezetes látnivalóját a vármegyének megóvjuk a végpusztulástól és a hozzá vezető ut állandó jókarban tartásával könnyen hozzáférhetővé tegyük. Azonkívül sürgősen fel kell kérni a kereskedelmi minisztert, hogy az elnevezéseket változtassa meg és a Drégelyvár megálló elnevezést adja a Drégelypalánk köz-

Magyarország kincse: a természetes alkalikus-sulfátos hontmegyei „Gyógyi gyógy- és borviz” mely az emésztési zavarok, gyomorsavanyuság, gyomorhurut, aranyeresbántalmak, sárgaság, elhízottság, vese és hólyaghurut bántalmaknál hatásosnak bizonyult. Bizományi raktár Ipolyságon Mangold Mór.

ség felső végén levő őrháznak, mert sem Nagy-
oroszi községnek, sem Nógrádvarmegyének a
Drégely-várhoz semmi köze és joga.

Ha jól tudjuk az épülő duna-ípolyvölgyi
vasut közgazgatási bejárásakor ezen anomá-
lia ellen óvást is tett Hontvarmegye annál
érthetlenebb tehát, hogy az óvásnak
érvényt nem lehetett szerezni mindezeideig.

Most a tizenkettedik órában ha kell kül-
döltés útján kell a kereskedelmi minisztert
a névváltoztatásra fölkeríteni, mert Drégely
vára ma a hontiaké, de ha a vasuti menet-
rendbe belekerül a Drégely-vár megálló Nóg-
rádvarmegyében, úgy örökre a nógrádiaké lesz az.

A közigazgatási bizottság ülése.

A közigazgatási bizottság a vármegye főispán-
jának távolléte folytán Marek Károly alispán el-
nöklése mellett a hó 2-án tartotta meg rendes
havi ülését melyen az előadókön kívül Berkó
István, Bolgár János, Czobor László, ifj. Jankovich
Béla, Kudora János, Sági Benő és Somogyi
László választott tagok vettek részt.

Az alispáni jelentés tudomásul vétele után
Somogyi Béla főjegyző bemutatta Herczeg Vincze
ipolysági községi jegyző és Kossány József ipoly-
szakálási községi bíró befojezett fegyelmi ügyeit,
az előbbi 20 K. az utóbbi 50 K. pénzbüntetésre
lett ítélve.

A kir. főmérnök havi jelentése szerint az ál-
lami és törvényhatósági közutakon a múlt hó
folyamán közlekedési zavar nem fordult elő. Az
állami közuton a bajtai utáthelyezés földmunká-
lata és az azon lévő műtárgyak elkészültek.

A kir. pénzügyigazgató havi jelentése szerint a
f. évi adóbefizetés eredménye a múlt évinél 154
ezer koronával kisebb, s jelenleg 437 ezer korona
hátrálék áll fenn.

A t. főorvos jelentése szerint a közegészségügyi
állapot a múlt hó folyamán kedvező volt, és ha-
sonlólag kedvező volt az állategészségügyi állapot
is, a th. főállatorvos havi jelentése szerint.

Toldy Zsigmond közigazdasági előadó havi je-
lentésében közölte a bizottsággal, hogy biztosság-
ról miután elhagyja a vármegye területét le-
mondott.

Czobor László biz. tag indítványozza, hogy a
lemondó közigazdasági előadónak miután hivata-
lát évek hosszú során át tisztességgel, szorgalom-
mal és buzgalommal látta el, jegyzőkönyvileg kö-
szönetét és elismerését fejezze ki a bizottság.
A bizottság ily értelemben határozott.

A kir. főügyész havi jelentése szerint az ipoly-
sági kir. törvényszék fogházában a múlt hó folya-
mán összesen 54 egyén volt letartóztatva, ezek
között 6 fellebezés alatt álló és 2 itéletlen vizs-
gálati fogoly.

A teljesülés után a fegyelmi választmány az ordei
kir. II. f. bíróság, az árva és g. amúgy fellebbviteli
és a em. pótló felszámolási költségét tartott meg
ülést.

A pálinka és a tüdővész.

Évekkel ezelőtt egy alkalommal az is-
kolában azt kérdeztem egy 6 éves paraszt
fiutól: Jancsi, mit ettél reggelire? A kis
Jancsi jól selypítve kiböki bátran: edd
üvedecste polyintát med tompért. (Egy
üvegecske pálinkát meg krumplít.) Szerény
kis reggeli! Rászóltam a gyerekre: Jancsi
fiam! neked nem szabad polyinkát innod,
mert akkor nem fogsz tudni tanulni.

Nem sokára reá ismét megkérdeztem őt
elköltött reggelije irányában és akkor már
csak fél üvegecske pálinka erejéig terjedt
a reggeli.

De kint, hogy nemcsak a Jancsinak
volt pálinka a reggelije, hanem kevés ki-
vétellel az összes iskolás gyermekek ugyan-
ilyen ellátásban részesülnek otthon napról-
napra.

Sőt tovább megyek! Alig néhány napos
az a kis „cselédke“, már megizlettetik vele
a pálinkát. Evvel kábitják, altatják el, ha
sir. Nem nézik, hogy miért, miokból sir.
De ha az anyatej nem hangolja a kicsikét
szelidebb érzelmekre, akkor pálinkát neki.
Ha már tud majszolni, pálinkás kenyér a
reggeli. Szóval a szülő nem tud otthon
pálinkát inni, ha csak abból nem nyujt
bármily koru gyermekének.

Sok vidéken az a balvélemény rökön-
dött meg az emberekben, hogy a pálinka
az olyan szer, mely minden féle nyavalya
és kórság ellen jó, csak be kell venni. Ha
valakinek — akár asszony is — a foga
fáj, pálinkát a hegyibe, ide nem esppen-
ként, hanem amúgy olvasatlanul a csep-
peket. Ez hasznos szer a kólíka, az ökle-
lés és mádra ellen. Es azután ez oly ha-
tásos fránya szer, hogy néhány üvegecske
bekebelezése után, a még oly hatalmas
öklelés is, mintha két kivert bika tüleked-
nék az ember bensejében — azonnal eláll.
A pálinka ad erőt a munkásnak, mert
„hnsra nem telik“. Télen melegít, nyáron
hűsít és nem kívánja az ember belseje a
nagy hőségben a vizet, melynek nagy
mértékben való élvezésétől kólíkat kap.

Ez a falusi nép hitvallása, melyből sem-
mi okos beszéd ki nem vetkőzött. Ez a
hitvallás hagyomány, mely apáról-fiura
száll.

A falusi népnél tehát már a bölesónél
kezdődik az alkoholizmus. Ennek testet-
leket ölé káros hatását látjuk az iskolá-
ban. Természetes szép piros arcot alig
látunk. Az mind sárga, egészségtelen ki-
nézésű. A szemekből hiányzik a fény, a
tűz. Oly bárgyu a kinézése, hogy Uram
boesá, de az ember önkénytelenül is bizo-
nyos állatra gondol. Ritka közöttük az, ki
avval kecsgetethetné az embert, hogy szép
sugár, deli természetű növi ki magát.

Ilyen alapján elromlott szervezetben
természetesen hiában keressük az egészsé-
ges lelket, a gyorsan felfogó, ruganyos
szellemi tehetséget. Lassan döcög az, mint
a szegény ember kenetlen kordéja.

Ezen siralmas tapasztalatokat gyűjti ma-
gának a tanító az iskolában. És ezeknek
előidézője a szülők lelketlenségén kívül a
koresma.

Van ugyan egy halva született minisz-
teri szabályrendeletünk, mely szigoruan
tiltja a tanköteleseknek a koresmai mulat-
ságokon való részvételt, de ez csak papi-
ronon van meg. Nincs aki ellenőrizze. Va-
lóban mielőtt született volna, már meghalt.

De tekintsünk el ettől. Hiszen a mai
szükség viszonyok között évenként a falu
don Juanjai legfeljebb kétszer vágathatnak
eret az amúgy is vékony dongájú bugyel-
lárison.

Ennél nagyobb baj az, hogy vásár- és
ünnepnapokon, sőt gyakran hétköznapokon
is találhatók tanköteles gyermekek a kores-
mákban még a késő estéli órákban is. Az
elázott atya, az elázottatot fiúcskával ott is
keresi a kapu ajtót, ahol annak csak a
helye van meg.

A falusi paraszt embernek a koresma
annyi, mint az intelligens embernek a
kaszinó. A különbség azonban lényeges. Az
intelligens ember elmegy a kaszinóba, hogy
politizáljon, társalogjon vagy egy szerény
tarokkot, wisztet megereszzen a vacsora
idejéig.

A paraszt vasárnap litánia után beveszi
magát a koresmába. Beszél az időjárásról,
a termésről, a kozjáról stb. és issza
nyaklól nélkül a pálinkát. Otthon a fami-
lia várja a vacsorával. Elküldik az iskolás
fiut, hogy tekintettel a familiának emésztő
szerveire és vágyakozó szerelmére a va-
csora irányában indítsa utnak az apjukat.
Néha az anyjuk nem épen szerelmes és a
testi épségre jótékony befolyást gyakorló
üdvkivánatokkal terhelve küldi a kis kül-
dönczött kedves párjáért.

A kis fiu a rengeteg füstben gyakran
a bömbölő pálinkaizü hang után felfedezi
apját és küldetésének célját előadja. Az
apa első dolga, megkínálni fiát a gólya
nyaku üvegből, melyből az éhes tacsó

jót huz. Aztán letelepszik a többi kis
pajtás mellé.

Mert már sok helyről küldöttek hirnö-
köt a családfokért. Ezek azután 10—15-
ször is odalépnek apjukhoz: gyű ké má
haza! Az apa, csakhogy békésen kibeszélje
magát, mindannyiszor megkínálja fiát a
béke pohárral, — hogy maradjon vesztég —
amit ez szívesen elfogad és beljebbezi
tartalmát.

Otthon már a családfo? nélkül megva-
csoráztak, jót aludtak, mikor a kisebb tá-
mogatja a nagyobbat és viszont, — meg-
érkezik a részeg apa hasonló állapotban
leledző csemetéjével. A fa és gyümölese.

Hétközben, ha nem „engedelmes“ az
idő a mezei munkára, már reggel találunk
titulust arra, hogy benézzenek a kores-
mába. Mind csak egy „minutumra“ jött.
De az estéli harangzó még ott éri őket.
Napközben elküldik a minutumról meg-
feledkezettekért a gyereket. Ez le lesz ke-
nyerezve, illetőleg pálinkázva, hogy csak
menjen békében haza — az 5-6-ik üve-
gecske után, majd mindjárt jön az api.
Este újra da kápo.

Hány ilyen nem „engedelmes“ napot
töltenek a koresmában! És ilyenkor meny-
nyi pálinka esuszik le a gyerek torkán!

Lehetetlen, hogy az alkoholnak ily gya-
kori és nagy mértékű élvezése tönkre ne
tegye a gyermek gyöngye szervezetét!

Nem lehet esodálni, ha azután ezek
görvély kórosak lesznek és a tüdővész ha-
talmába keríti őket legszebb férfikorukban;
vagy még sokkal hamarabb nem hangzik
el felettük a kántor éneke: jól jártál te
szép virágszál.

A napokban hazánkban mindenütt, még
az utolsó hegymögi apró faluban is a lel-
kes felhívás szólt az érző keblekhez: csak
egy virágszál! Csak egy fillért a tüdő-
vészesek szanatoriumára! De mi, kik a
nép között élünk, szomorú tudói vagyunk
annak, hogy mi okozza ezen irtalmas
gyűjtéseknak a szükségességét. Talán nem
esalodom, ha azt mondom, hogy a tüdő-
vésznek legnagyobb oka az alkoholizmus.
Iparkodunk kell tehát az okot elhárítani.
Ez okból tehát helyes volna, ha a tör-
vényhatóságok szigorú rendszabályokat
hoznának legalább az iskolás gyermekek
koresmai látogatásának megakadályozására
és ezen rendszabályok szigorú betartásá-
ról is gondoskodnók.

Gondolkozzanak rajta, kiket illet.

Ily módon idővel kevesebb virágszál
kellene gyűjteni.

Csak egy virágszál! És szigorú rendsza-
bály!

Janovits Károly.

Baromfitenyésztő munkásnők.

(10 drb. 480 koronás állami ösztöndíj.)

Közi: Hermann József dr.

A gödöllői baromfitenyésztő munkásnőket
képző m. kir. iskola minden év végén a
következő év jan. 15. decz. 15 közti időtar-
tamu tanfolyamra pályázatot hirdet. Az iskola
célja növendékeit a baromfitenyésztés min-
den ágában általában, de különösen nagyobb
baromfitenyésztési telepek körül előforduló
munka ellátására gyakorlatilag kiképezni.

Az iskola székhelye Gödöllő, vezeti a ba-
romfitenyésztő munkásnőket képző m. kir.
iskola vezetősége a földmivelésügyi minister
felügyelete alatt. A növendékeket az iskola
vezetősége veszi fel, de a felvételért a föld-
mivelésügyi ministerhez címzett kérvényeket
a megfelelő mellékletekkel az iskola vezető-
ségénél (Gödöllőn) kell benyújtani.

Legjobb, ha valamely egyesület, szövetség,
szövetkezet nevében lesz benyújtva a kér-
vény, így hamarabb nyerheti a pályázó az
ösztöndíjas helyet. A szövetség hivatkozhatik
pl. arra, hogy programjába fel van véve
a baromfitenyésztés is, és ezzel a tojás-,
toll-, szárnyaskereskedés; de nincs szakszerű
tenyésztés: ezért hitvány, rossz, drága a
tenyésztés; ezért szükséges a nép felvilágo-
sítása, hogy a nép több és jobb minőségű
baromfit tartson és neveljen, ezt tudja cso-

magolni, szállítani, eladni, kapjon ebben oktatást, vezetésként, például: esetleg egy baromfifenyésztő telepre a jövőben való felállítására által. De ehhez kitanult munkásnő kell: ezért kéri az ösztöndíjas helyet N. N.-nek juttatni.

En egy gazdaszövetség nevében már egy ily ösztöndíjas helyet megszereztem egy ugyanazon községi illetőségű leánynak, a hol magát ki is képezte igen szépen. Mindenestre jó a szakszerű baromfifenyésztés, mert a szegény népnek nagyobb jövedelmet biztosít.

A felvételi feltételek ezek: 16 évet betöltött és 30 évet meg nem haladott életkorú legyen a nő. Mellékelve legyen születési bizonyítvány. Iskolai bizonyítvány, hogy tud magyarul, tud írni-olvasni. Orvosi bizonyítvány, hogy erős, egészséges testalkatu és újra be van oltva. Szülői beleegyezési bizonyítvány. Ezen iratok csatoltatnak a kérvényhez.

A növendékek, rendes ruházaton kívül, egy párnát és 2 párnahuzatot kötelesek magukkal hozni. Jó téli meleg ruhájuk is legyen: a telepen lévő külső munkáknál, hidegebb tavaszalótti és ősztutáni időben.

A tanfolyam évenként január 15-től ugyanazon év december 15-ig tart.

Az iskolában rendes szünidő nincs, a szabadság legfeljebb egy hét. A növendékek száma 10; mindegyik évezi a 480 korona ösztöndíjat. A növendékek ezen 480-480 korona összegből teljes elátást s az iskola vezetősége által — hasznavehetőségük és szorgalmukhoz mérten — havonként utólag munkadíjat kapnak: átlag 10 koronát. Az ellátás házilag megy és az ennél elért megtakarítás a növendékek közt egyenlő arányban ki fog osztatni 20% levonásával, mely a gazdaszövetséget illeti.

Az oktatás gyakorlati. A telepen elsajátítják ezeket: a baromfiállomány gondozását, ápolását, takarmányozását, őrzését; a tenyésztés és hasznosítás kezelését, a természetes és mesterséges keltetést, a baromfi nevelést, a baromfi hizlalást, a piaci áru előkészítést, baromfi és baromfitermékek csomagolását; beteg állatok ápolását, az élősdiek, rovarok, a ragályos baromfi betegségek elleni védekezést, a baromfi helyiségek tisztántartását; a háztartást.

Este a munka befejezése után írás-, olvasás-, számolásban gyakoroltatnak. A tanfolyam végeztével van vizsga és kap „bizonyítványt” minden növendék.

A növendékek külön e célra berendezett lakóházban helyeztetnek el, külön hálóterem, külön étkezőhelyiség és egy tanterem van. A növendékek a lakást és ellátást így az iskolában nyerik.

A növendék tartozik engedelmességgel és tisztelettel feljebbvalói iránt Engedély nélkül a telepről távozni nem szabad. A növendékek egymás iránt illedelmesek és barátságosak legyenek. A templomba járás felváltva történik.

Ezen szabályzat 1904. november 25-én 92531. II. szám alatt van jóváhagyva.

A baromfifenyésztésből hazánkban nagy a haszna. Csak a kivétel évenként mintegy 140 millió korona, melyből a tojásra jut 30 millió korona. Mennyi a benső forgalom ehhez. Az országban baromfi- és tojás- értékesítő szövetkezetek alakulnak a „Magyar Gazdák Vásárcsarnok-Ellátó Szövetkezete” központtal. Ezen központhoz forduljon, a ki akarja tudni, hogy kell a tojást értékesíteni, csomagolni, szállítani, tojás értékesítő szövetkezeteket létesíteni. (Budapest, IX., Csarnok-tér 5. sz.) Jelenleg a tojásszövetkezetek száma meghaladja a 400-at.

A hol e szerint a baromfi és tojásértékesítés szövetkezeti uton szervezve nincs, ott iparkodják a nép vezetősége egy ösztöndíjas helyet megszerezni; valamelyik polgárának ügyes, jó magaviseletű, okos, szorgalmas, munkás leányát, lehetőleg a gazda osztályból, (esetleg iparos-leányt, ha van kedve mezőgazdaság körül dolgozni) pártfogásba vegye, érdekében lépéseket tegyen; így a jövőben szervezéshez lesz szakszerű kéz és fej. Tegyük ezt különösen a fogyasztási szövetkezetek, mert ezek nagyon jól tudják,

hogy a nép szereti a cserekereskedést, különösen tojással.

Ha most a fogyasztási szövetkezet a tojáskereskedést be nem hozza, az üzlet részvényesei a gazdaosztályból elmaradnak, mert rendszerint valamely, helyi szatócs a tojáskereskedő, ki a tojást beváltja, de követeli, hogy az asszony nála valamit vásároljon. Így kettős a haszna: a tojást olcsón veszi, az árúját drágán eladja.

Hont megyében és ennek községeiben haladjunk e téren is. Ezzel kenyeret, állást is szerzünk a leányoknak, másfelől szervezve lesz a baromfi és a tojás kereskedés, a mi maga után vonja ezek nagyobb felkarolását a megyében.

A ki többet akar tudni, forduljon Gödöllőre, a telep vezetőségéhez.

A HÉTERŐL.

— december 4.

Burchard Bélaváry képtárlata.

Lapunk mult számában adtuk hírt arról az érdekes művészeti eseményről, hogy Burchard Bélaváry István festőművész, a pozsonyi képzőművészeti egyesület igazgatója ismét képkiallítást rendez Ipolyságon, melyet e hó 5-én este nyit meg, és mely csak egy-két napig fog tartani.

Burchard Bélaváry István festőművész gárdánk egy elismert, megbecsült tagja. Talentumát értékes dezzel látja el az a körülmény, hogy Amerikában is járt, és legutóbb Londonban rendezett saját műveiből kiállítást, melylyel tiszteletet, becsületet szerzett a magyar festői névnek. Nekünk is már kedves ismerősünk, mert 2 év előtt nálunk is rendezett képkiallítást, mikor is nagy kelendőse volt az ő, és felesége Bélaváry Rika, Böcklin és Lenbach, a hírneves mesterek tanítványa festményeinek. Felesége maga is így nemcsak művésztárs, nemcsak családi tűzhelyének boldogító osztályosa, hanem művészetének termékenyítő, megihlető uemője is.

Burchard Bélaváry István a kaszinó előzőkeny vendégszeretetéből a kaszinó nagytermében rendezte a kiállítást, melyen a művészpár következő művei lesznek kiállítva.

1 Vásár (Párkányána), 2 Dévény ujfalu-utca, 3 Hortobágyi halásztanya 4 Rezgő nyárfák, 5 Virágzás, 6 Nyírfák, 7 Háború 8 Tavaszi dal, 9—11 Madonna, 12 Tied vagyok, 13 Pipacsos rét, 14 Nyírfák (vörös felhő), 15 Halász csárda, 16 Női félakt, 17 Fürdő nők, 18 Tél, 19 Naplemente, 20 Cigánykaraván, 21 Bakonyi erdő juhokkal, 22 Kis mama, 23 Falu végén, 24 Tanulmányfej, 25 Vadkacsa (vázlat), 26 Találka az erdőben, 27 Tanulmányfej, 28 Öreg paraszasszony Zsuzsi néni, 29 Hortobágyi csikós. (Sóvágó Pál), 30 Falu végén, 31 Lepkét fogó paraszt fiu, 32 Nyírfák juhnyójjal, 33 Rambouillet kos, 34 Tanulmányfej, 35 Hortobágyi guiyás, 36 Hazafelé (juhnyáj), 37 Isis (női félakt virágok közt), 38 Kovács műhely, 39 Dülö uton, 40 Vad kacsa, 41 Porban, 42 Alföldi táj golyával, 43 Nyírfák alatt, 44 Pipacsos réten, 45 Juhász porban, 46 Bögő szarvas (tanulmány), 47 Téli táj (vázlat), 48 Mesélő parasztleányka, 49 Isten vele. Megyek idill a kutnál (Hortobágy), 50 Téli est, 51, Fürdés előtt, 52 Huszárok, 53 Hortobágyi Adónisz, 54 Bögő szarvas, 55 Itatás, 56 Csallóköz, 57 Kentaur és nimfa 58 Országút télen, 59 Tavasz, 60 Vágtató lovak, 61 Csikós (lőháton), 62 Várakozás, 63 Fürdő leánykák 64 Nimfa (női akt) 65 Fűzfák, 66 Lóherés rét, 67 A hid, 68 Patak az erdőben, 69 Vadkacsa vadász, 70 Fajd kakas, 71 Vadkacsa felszállás közben, 72—76 Tyukok, 77, Hidvám, 78 79 Sport amazonok, 80 Naplemente a Hortobágyi mocsarasban, 81 Rezgő nyírfák télen, 83 Imádkozó parasztleány, 84

Vihar előtt, 85 Ősz, 86 Ménes a folyónál, 87 Czigányleányok (fél akt), 88 Mosó leányok, 89 Arató leányok, 90 Pulyka, 91 Téli hangulat, 92 Plakát

A dült betűkkel jelzett képek nagyobb szabású, másfélméteres munkák Mint a gazdag sorozatból látható, közönségünknek valódi műélvezetben lesz tehát része. Sok lesz a hangulatban és kompozícióban feltűnő dolog. Ahány kép, annyi színskála. Különös tetszést fognak nyerni a tüzes naplementék, mocsaras tájak golyákkal. Pompás magyar tipust ábrázol néhány hortobágyi alak, köztük Sóvágó Pali, a híres magyar lóköltő, ki 8 évet töltött Il-laván eredeti felvétel után készült zsá-nerképe.

Különösen vidéki műértő közönségünk kedvéért jegyezzük meg, hogy a képtárlat csak 2—3 napig tart, és ez idő alatt reggeltől estig belépti díj nélkül megtekinthető

— Az igazságügy köréből. A király Alberti Ernő vámosbírói kir. járásbíró a VII-ik fizetési osztályban sorozott kir. járásbíróvá — Czohar Miklós ipolysági kir. ügyészt pedig a jelen állomása helyen kir. ügyösszé nevezte ki.

— Thék Endre ünneplése. Thék Endre loutói földbirtokosnak a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara alelnökének udvari tanácsossá történi kinevezése széles körökben keltett őszinte örömet. Va-ánap dél-előtt Láncey Leó főrendiházi tag, elnök vezetésével a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara ipari osztályának tagjai tisztelegtek Thék Endre Úi ői-ut 66b. szám alatt levő lakásán. Láncey rendkívül meleg beszéddel üdvözölte a kitüntetett iparost, felsorolta nagy érdemeit s a kitüntetést az ipar szempontjából nagyfontosságúnak mondta. Az ünnepeket láthatólag meghatotta a nem várt megtiszteltetés. Elérzékenyülten mondta, hogy jövőben is minden erejével, minden igyekezetével a hazai ipart fogja szolgálni. A királyi kegy, munkástársainak és a kamarának elismerése megsokszorozzák erejét. Hosszantartó, lelkes éljenzés támadt Thék Endre válasza nyomán. Az ováció megújult, amikor Madary Gábor, az ünnepeit barátja és kollégája említette, hogy Thék Endrének ma van a névünnepe is. Kevéssel a kamara küldöttségének eltávozása után Békésvármegye küldöttsége tiszteltette Thék Endrénél, mint a vármegye szülöttjénél. Azonnal a különböző testületek küldöttségei egymás kezébe adták a kilincset. A kormány tagjai közül Darányi Ignác és Jekelfalussy Lajos miniszterek, továbbá Popovics Sándor, Bolgár Ferenc és Molnár Viktor államtitkárok gratuláltak meleg hangú levélben Thék Endrének a kitüntetéshez. Üdvözlő iratokat küldtek még Berczik Árpád miniszteri tanácsos, az írók és művészek közül számosan, a székesfőváros polgármesterei és tanácsosai, több vármegye és város főispánja, a vidéki kereskedelmi és iparkamarák majdnem teljes számmal, számos ipartestület, több száz-ezer magyar iparos képviselőben. Az üdvözlő iratok mind arról tesznek tanúságot, hogy az ország iparossága átérzi Thék Endre kitüntetésének nagy jelentőségét.

— Házasság. Vették alábbi családi jeleutést: Szilasi és pillisi idősb. Szilassy Aladár és felesége született papi Veszelyi Mária örömmel tudatják Mária leányuknak baráthi Huszár Aladárral néhai baráthi Huszár Béla és neje ebecki Blaskovich Jolán fiával folyó hó 30. napján törtéendő házassági egybekelését. Özevgy Baráthi Huszár Béláné született ebecki Blaskovich Jolán örömmel tudatja saját és férje néhai baráthi Huszár Béla fiának baráthi Huszár Aladárnak, szilasi és pillisi Szilassy Máriaival szilasi és pillisi idősb. Szilassy Aladár és felesége született papi Veszelyi Mária leányával folyó hó 30. napján törtéendő házassági egybekelését. Budapest 1903. november havában.

ség felső végén levő órháznak, mert sem Nagy-
oroszi községnek, sem Nógrádvármegyének a
Drégely-várhoz semmi köze és joga.

Ha jól tudjuk az épülő duna-ípolyvölgyi
vasut közgazgatási bejárásakor ezen anomá-
lia ellen órást is tett Hontvármegye annál
érthetlenebb tehát, hogy az óvásnak
érvényt nem lehetett szerezni mindezeideig.

Most a tizenkettedik órában ha kell kül-
döttség útján kell a kereskedelmi minisztert
a névváltoztatásra fölkérni, mert Drégely
vára ma a hontiaké, de ha a vasuti menet-
rendbe belekerül a Drégely-vár megálló Nóg-
rádmegyében, úgy örökre a nógrádiaké lesz az.

A közigazgatási bizottság ülése.

A közigazgatási bizottság a vármegye főispán-
jának távolléte folytán Marek Károly alispán el-
nöklése mellett a hó 2-án tartotta meg rendes
havi ülését melyen az előadókön kívül Berkó
István, Bolgár János, Czobor László, ifj. Jar'kovich
Béla, Kudora János, Sági Benő és Somogyi
László választott tagok vettek részt.

Az alispáni jelentés tudomásul vétele után
Somogyi Béla főjegyző bemutatta Herczeg Vince
ipolyvári községi jegyző és Kossány József ipoly-
szakálói községi bíró befejezett fegyelmi ügyeit,
az előbbi 20 K. az utóbbi 50 K. pénzbüntetésre
lett ítélve.

A kir. főmérnök havi jelentése szerint az ál-
lami és törvényhatósági közutakon a múlt hó
folyamán közlekedési zavar nem fordult elő. Az
állami közuton a bajtai utáthelyezés földmunká-
lata és az azon lévő műtárgyak elkészültek.

A kir. pénzügyigazgató havi jelentése szerint a
f. évi adóbefizetés eredménye a múlt évinél 154
ezer koronával kisebb, s jelenleg 437 ezer korona
hátrálék áll fenn.

A t. főorvos jelentése szerint a közegészségügyi
állapot a múlt hó folyamán kedvező volt, és ha-
sonlólag kedvező volt az állategészségügyi állapot
is, a th. főállatorvos havi jelentése szerint.

Toldy Zsigmond közigazgatási előadó havi je-
lentésében közölte a bizottsággal, hogy tisztség-
éről miután elhagyja a vármegye területét le-
mondott.

Czobor László biz. tag indítványozza, hogy a
lemondó közigazgatási előadónak miután hivata-
lát évek hosszú során át tisztességgel, szorgalom-
mal és buzgalommal látta el, jegyzőkönyvileg kö-
szönetét és elismerését fejezze ki a bizottság.
A bizottság ily értelemben határozott.

A kir. főügyész havi jelentése szerint az ipoly-
vári kir. törvényszék fogházában a múlt hó folya-
mán összesen 54 egyén volt letartóztatva, ezek
között 6 fellebezés alatt álló és 2 ítéletlen viz-
sgálati fogoly.

A teljesülés után a fegyelmi választmány az erdei
kir. II. f. bíróság, az erdő és gámmagy fellebbviteli
és a em. pótadó felszólamlási küldöttség tartott még
ülést.

A pálinka és a tüdővész.

Évekkel ezelőtt egy alkalommal az is-
kolában azt kérdeztem egy 6 éves paraszt
fiutól: Jancsi, mit ettél reggelire? A kis
Jancsi jól selypítve kiböki bátran: edd
üvedecste polyintát med tompért. (Egy
üvegecske pálinkát meg krumpelit.) Szerény
kis reggeli! Rászóltam a gyerekre: Jancsi
fiam! neked nem szabad polyintát innod,
mert akkor nem fogsz tudni tanulni.

Nem sokára reá ismét megkérdeztem őt
elköltött reggelije irányában és akkor már
csak fél üvegecske pálinka erejéig terjedt
a reggeli.

De kitűnt, hogy nemcsak a Jancsinak
volt pálinka a reggelije, hanem kevés ki-
vétellel az összes iskolás gyermekek ugyan-
ilyen ellátásban részesülnek otthon napról-
napra.

Sőt tovább megyek! Alig néhány napos
az a kis „cselédke“, már megizlettetik vele
a pálinkát. Evvel kábitják, altatják el, ha
sir. Nem nézik, hogy miért, miokból sir.
De ha az anyatej nem hangolja a kicsikét
szelidebb érzelmekre, akkor pálinkát neki.
Ha már tud majszolni, pálinkás kenyér a
reggeli. Szóval a szülő nem tud otthon
pálinkát inni, ha csak abból nem nyujt
bármily koru gyermekének.

Sok vidéken az a balvélemény rökönö-
dött meg az emberekben, hogy a pálinka
az olyas szer, mely minden féle nyavalya
és kórság ellen jó, csak be kell venni. Ha
valakinek — akár asszony is — a foga
fáj, pálinkát a hegyibe, ide nem cseppen-
kényt, hanem amugy olvasatlanul a csep-
peket. Ez hasznos szer a kólíka, az ökle-
lés és mádra ellen. És azután ez oly ha-
tásos fránya szer, hogy néhány üvegecske
bekebelezése után, a még oly hatalmas
öklelés is, mintha két kiveret bika tüleked-
nék az ember bensejében — azonnal eláll.
A pálinka ad erőt a munkásnak, mert
„hnsra nem telik“. Télen melegít, nyáron
hűsít és nem kívánja az ember belseje a
nagy hőségben a vizet, melynek nagy
mértékben való élvezésétől kólíkat kap.

Ez a falusi nép hitvallása, melyből sem-
mi okos beszéd ki nem vetközteti. Ez a
hitvallás hagyomány, mely apáról-fiura
száll.

A falusi népnél tehát már a bölesónél
kezdődik az alkoholizmus. Ennek testet-
telket ölő káros hatását látjuk az iskolá-
ban. Természetes szép piros arcot alig
látunk. Az mind sárga, egészségtelen ki-
nézésű. A szemekből hiányzik a fény, a
tűz. Oly bárgyu a kinézése, hogy Uram
bocsá, de az ember önkénytelenül is bizo-
nyos állatra gondol. Ritka közöttük az, ki
avval kecsgethetné az embert, hogy szép
sugár, deli termetűvé növi ki magát.

Ilyen alapjában elromlott szervezetben
természetesen hiában keressük az egészsé-
ges lelket, a gyorsan felfogó, ruganyos
szellemi tehetséget. Lassan döcög az, mint
a szegény ember kenetlen kordója.

Ezen siralmas tapasztalatokat gyűjti ma-
gának a tanító az iskolában. És ezeknek
előidézője a szülők lelketlenségén kívüli a
koresma.

Van ugyan egy halva született minisz-
teri szabályrendeletünk, mely szigoruan
tiltja a tanköteleseknek a koresmai mulat-
ságokon való részvételét, de ez csak papi-
ronon van meg. Nines akti ellenőrizze. Va-
lóban mielőtt született volna, már meghalt.

De tekintsünk el ettől. Hiszen a mai
szükség viszonyok között évenként a falu
don Juanjai legfeljebb kétszer vágathatnak
eret az amugy is vékony dongája bugyel-
lárison.

Ennél nagyobb baj az, hogy vásár- és
ünnepnapokon, sőt gyakran hétköznapokon
is találhatók tanköteles gyermekek a kores-
mákban még a késő estéli órákban is. Az
elázott atya, az elázottatot fiúcskával ott is
keresi a kapu ajtót, ahol annak csak a
helye van meg.

A falusi paraszt embernek a koresma
annyi, mint az intelligens embernek a
kaszinó. A különbség azonban lényeges. Az
intelligens ember elmegy a kaszinóba, hogy
politizáljon, társalogjon vagy egy szerény
tarokkot, szízet megereszzen a vacsora
idejéig.

A paraszt vasárnap litánia után beveszi
magát a koresmába. Beszél az időjárásról,
a termésről, a koczájáról stb. és issza
nyaklól nélkül a pálinkát. Otthon a fami-
lia várja a vacsorával. Elküldik az iskolás
fiut, hogy tekintettel a familiának emésztő
szerveire és vágyakozó szerelmére a va-
csora irányában indítsa utnak az apjukat.
Néha az anyjuk nem épen szerelmes és a
testi épségre jótékony befolyást gyakorló
üdvkivánatokkal terhelve küldi a kis kül-
dönczöt kedves párjáért.

A kis fiu a rengeteg füstben gyakran
a bömbölő pálinkaizü hang után felfedezi
apját és küldetésének célját eladja. Az
apa első dolga, megkínálni fiát a gólya
nyaku üvegéből, melyből az éhes tacsó

jót huz. Aztán letelepszik a többi kis
pajtás mellé.

Mert már sok helyről küldöttek hirnö-
köt a családfőkért. Ezek azután 10—15-
ször is odalépnek apjukhoz: gyú ké má
haza! Az apa, csak hogy békésen kibeszélje
magát, mindannyiszor megkínálja fiát a
béke pohárral, — hogy maradjon vesztég —
amit ez szívesen elfogad és beljebbezi
tartalmát.

Otthon már a családfő nélkül megva-
csoráztak, jót aludtak, mikor a kisebb tá-
mogatja a nagyobbat és viszont, — meg-
érkezik a részeg apa hasonló állapotban
leledző esemetéjével. A fa és gyümölese.

Hétközben, ha nem „engedelmes“ az
idő a mezei munkára, már reggel találunk
titulust arra, hogy benézzenek a kores-
mába. Mind csak egy „mimuturma“ jött.
De az estéli harangszó még ott éri őket.
Napközben elküldik a minutumról meg-
feledezettekért a gyereket. Ez le lesz ke-
nyerezve, illetőleg pálinkázva, hogy csak
menjen békében haza — az 5-6-ik üve-
gecske után, majd mindjárt jön az api.
Este újra da kápo.

Hány ilyen nem „engedelmes“ napot
töltötenek a koresmában! És ilyenkor meny-
nyi pálinka esuszik le a gyerek torkán!

Lehetetlen, hogy az alkoholnak ily gya-
kori és nagy mértékű élvezése tönkre ne
tegye a gyermek gyöngye szervezetét!

Nem lehet csodálni, ha azután ezek
görvély kórosak lesznek és a tüdővész ha-
talmába keríti őket legszebb férfikorukban;
vagy még sokkal hamarabb nem hangzik
el felettük a kántor éneke: jól jártál te
szép virágszál.

A napokban hazánkban mindenütt, még
az utolsó hegy mögi apró faluban is a lel-
kes felhívás szól az érző koblekhez: csak
egy virágszál! Csak egy fillért a tüdő-
vésznek szanatoriumára! De mi, kik a
nép között élünk, szomorú tudói vagyunk
annak, hogy mi okozza ezen irtalmas
gyűjtéseknek a szükségességét. Talán nem
esalodom, ha azt mondom, hogy a tüdő-
vésznek legnagyobb oka az alkoholizmus.
Iparkodnunk kell tehát az okot elhárítani.
Ez okból tehát helyes volna, ha a tör-
vényhatóságok szigorú rendszabályokat
hoznának legalább az iskolás gyermekek
koresmai látogatásának megakadályozására
és ezen rendszabályok szigorú betartásá-
ról is gondoskodnék.

Gondolkozzanak rajta, kiket illet.

Ily módon idővel kevesebb virágszál
kellene gyűjteni.

Csak egy virágszál! És szigorú rendsza-
bályt.

Janovits Károly.

Baromfitenyésztő munkásnök.

(10 drb. 480 koronás állami ösztöndíj.)

Közlő: Hermann József dr.

A gödöllői baromfitenyésztő munkásnököt
képző m. kir. iskola minden év végén a
következő év jan. 15. decz. 15 közti időtar-
tamu tanfolyamra pályázatot hirdet. Az iskola
célja növendékeit a baromfitenyésztés min-
den ágában általában, de különösen nagyobb
baromfitenyésztési telepek körül előforduló
munka ellátására gyakorlatilag kiképezni.

Az iskola székhelye Gödöllő, vezeti a ba-
romfitenyésztő munkásnököt képző m. kir.
iskola vezetősége a földmívelésügyi minster
felügyelete alatt. A növendékeket az iskola
vezetősége veszi fel, de a felvételért a föld-
mívelésügyi minsterhez címzett kérvényeket
a megfelelő mellékletekkel az iskola vezet-
ségénél (Gödöllőn) kell benyújtani.

Legjobb, ha valamely egyesület, szövetség,
szövetkezet nevében lesz benyújtva a kér-
vény, így hamarabb nyerheti a pályázó az
ösztöndíjas helyet. A szövetség hivatkozhatik
pl. arra, hogy programjába fel van véve
a baromfitenyésztés is, és ezzel a tojás-,
toll-, szárnyakereskedés; de nincs szakszerű
tenyésztés: ezért hitvány, rossz, drága a
tenyésztés; ezért szükséges a nép felvilágo-
sítása, hogy a nép több és jobb minőségű
baromfit tartson és neveljen, ezt tudja cso-

— **A H. G. E. ülése.** A Hontvármegyei Gazdasági Egyesület igazgató választmánya e hó 1-én d. e. 10 órákor Ivánka István g. e. elnök elnöklete alatt [rendes havi ülést tartotta. Az ülés tárgysora volt: 1. Titkár havi jelentése. 2. Javaslát a husvizgálatról f. é. augusztus elsejével életbe léptetett földmívelésügyi miniszteri szabályrendelet sérelmes vagy czélszerűtlen részének megváltoztatása iránt. 3. Javaslát az 1895 évben egyesületünk javára kiutalt, de fel nem használt 2000 korona államsegély hovafor-dítása tárgyában. 4. G. E. O. SZ. előfizetési felhívása az általa kibocsátandó gazdasági olcsó könyv tárra. 5. Javaslát a szüretelés megkezdéséről szóló vármegyei szabály ren-delet módosítása tárgyában. 6. Komárom vármegye átirata gazdakörök és gazdaszö-vetségeknél a községi pénztár terhére leen-dő fenntartása tárgyában. 7. Tagsági ügyek. 8. Indítványok. 9. Évzáró rendes közgyűlés napjának és tárgysorozatának megállapítása.

— **A szombati-teaest.** A kaszinóban holnap este tartandó teaest iránt közönségünk igen élénken ér-deklódik. Mint jeleztük, a 2 koronás személyjegy, és 3 koronás családjegyek jövedelme egészben a kórház újpavillonja javára esik, amennyiben a hölgyrendezés Jagasich Sándorné drné kezdemé-nyezésére a teát, rumot, szendvicset és teasüteményt jól elkü adakozás utján gyűjtötte össze. Ha az arany fiatalság blazirsága fölgengedne, nem volna lehetet-len, hogy reggelig tartó lelkes tánckedvvel végződ-nék ez a meleg, színes kis reunió.

— **Evang. anyaegyház Ipolyveczén.** Ipolyvecze ev. leányegyház azon óhaja, mi-szerint anyásittassék végre dűlőre jutott ame-nyiben a vallás és közoktatásügyi miniszter a lelkész javadalmazásához szükséges anyagi fedezetet megadta. Ennélfogva az ipolyveczei ág. h. ev. leányegyház szabadválasztási jo-gával élve egyhangu lelkesedéssel négy tagu küldöttség által, melynek vezetője Bedők Pál tanító volt f. év. november hó 30-án *Kru-pecz* István alesperes hontudvarnoki lelkészt meghívta lelkészenek. A küldöttség tagjai voltak: Hlacsok Mihály ipolyveczei ág. h. ev. egyházgondnok, Kuhár János pénztáros, Frankó István egyházfi, Ipolyság nevében pedig, mely Ipolyveczéhez fog tartozni Bol-ner Pál egyházgondnok.

— **Halálozás.** *Lengyel* Mózes e hó 2-án 89 éves korában Honton meghalt. E hó 3-án te-mették el nagy részvét mellett az ipolysági zsidó temetőben. *Lengyel* Dávid vendéglő és ká-véház tulajdonos benne édes atyját gyászolja.

— **Iskolaharc Nagymaroson.** A főváros ismert nyaralóhelyén, Nagymaroson forron-gásban van a sváb nép. A forrongás oka az iskola, melynek államosítása ügyében nem-rég küldöttségben jártak Apponyi Albert gróf közoktatásügyi miniszternél. A hercegprímás, valamint a nagymarosi plébános az államo-sítás ellen foglalt állást. A különben csöndes sváb lakosságot erre annyira elfogta az in-dulat, hogy nemrég többen betörték a plé-bános lakásába s megfenyegették, ha az ál-lamosítást ellenzi. A nagymarosiai iskolája régi istállóból van átalakítva s oly gyöngye a fala, hogy minden pillanatban összeros-kadhat. Az iskolamulasztók száma kevés községekben oly nagy, mint Nagymaroson. A kultuszminiszter már vizsgálatot rendelt el s a hercegprímás azt jelentette, hogy az is-kola boltozatát Stencel Ferenc bíró iskola-széki elnök szándékosan rongálta meg, az egész iskolaszék elnököstől vallástalan szo-cióalistákból áll, a miért is a hercegprímás törvényadta jogánál fogva új iskolaszéket ne-vezett ki. Az új iskola is megépülhetet volna, ha a renitenskedő iskolaszék a kivetett isko-lai pótadók behajtását el nem mulasztja.

Hont vármegye közigazgatási bizottságát kérte föl a miniszter, hogy szintén tartson vizsgá-latot, a mely azután a következőket állapi-totta meg: Nagymaros népe eddig is 260 százalék állami községi és hitfelekezeti adó-val van megróva, így hát a 90 százalékos iskolai pótadót el nem fogadja. Stencel bíró és társai nem szocialisták, hanem elkesere-dett emberek s hogy nagyobb zavargástól lehet félni, ha a hercegprímás nem teljesíti kérésüket. A vármegye a minisztert kérte föl, járjon közbe a hercegprímásnál, hogy járul-jon hozzá a államosításhoz, mert megtörténhetik hogy a józan sváb nép vallást változtat vagy véres zendülés támad, ha az újabb terhet rájuk erőszakolják.

— **A magyar nők a Petőfi házáért.** Legújabbban a magyar hölgyek állottak so-rompóba a Petőfi Társaság segítségére, hogy mielőbb megvalósíthassa kegyeletes és kul-turális célját: A Petőfi ház létesítését. Az odaadó hitvesi hűség és a játszó szerelem halhatatlan dalosa megérdemli ezt az áldo-zatot a magyar nőktől, s bizonyára nem akad vármegyénkben sem olyan nő, aki a szabadság, szerelem nagy költőjének, a ha-zájáért életét áldozó hősnek, a legtünemé-nyesebb magyarnak templomára meg ne hozná áldozatát. A magyar nők a Petőfi ház 1 koronás sorsjegyeinek terjesztésére vállal-koznak. A Petőfi Társaság azonkívül, hogy értékes nyeresémtárgyakkal viszonzza a közönség áldozatkészségét, segítőtársainak legalább is 40 sorsjegy elhelyezése esetén, ajándékképpen, emlíkül küldi meg Petőfi összes költeményeinek az 1847-iki kiadás-hoz hasonló ritka amatőr diszkötetét, mely a könyvpiacra 20 korona bolti árban ke-rül forgalomba.

— **A „Zenélő Magyarország”** közismert zene-műfolyóirat ép most megjelent 372-dik füzeté, újra a legjobb és legkedveltebb zongora újdonságokat közli; még pedig: I. Kerner Jenő. Bujdosó kurucz éneke Endrődy Sándor hatásos költeményére írt mélabus tárogatós dal. II. Nevin Othelbert I a ki-től már a hírneves „Narcissnő” szerenádát ismerjük — annak hatásban meg előzőt felülmuló párját „Op-heliát” közli. III. Heidelberg Albert „Rézi-Rézi-Rézi-kém” népszerű cabaret induló-dalát Herodek Sán-dor szövegére. Elismert tény, hogy annyi zene-mű-vel s a legjobb hazai és külföldi szerzők kiváló újdonságait csak 6—8 koronáért szerezhetni meg, külön kiadásokban, amennyit egy füzeté ad a pom-pás zene-műfolyóiratnak; mégis rendkívül elterjed-sége miatt 6 korona félévi előfizetésért, 12 ily gaz-dag tartalmu füzetet s egy 50 oldal tartalmu albu-mot — egész évi előfizetésért pedig a „Husvétii és Karácsonyi zenealbumokat, teljesen ingyen adja elő fizetőinek. Előfizetések a január elsejével meginduló XVI. évfolyamra valamint a most lejárt XV. évfolyamra a „Zenélő Magyarország” (Klökner Ede) zene-műkiadóhivatalához Budapest VI. József-kö-rút 11. sz. intézendők, honnan kívánatra kimerítő árjegyzéket ingyen és bérmentve küldenek.

— **Cselédszerződés és mintabérlevél.** Az új cseléd-törvény életbeléptetéséről szó-lo végrehajtási rendelet következtében ol-vasóink nagy részét rendkívül közvetetlen-ül érdekli az új, a gazdasági cselédekről szóló törvény által beállott új helyzet. A gazdasági cseléd szerződése és bérlevele cím alatt Szabó Tamás dr. tollából egy gyakorlati szempontból igen értékes és hasznos tanulmány jelent meg. Az új cse-léd-törvény életbe lépte óta minden cseléd-vátozásokor fölmerült az a kérdés, hogy mit kell a cselédszerződésbe vagy a bér-levélbe belefoglalni? A most megjelent tanulmány szerzője megmagyarázza, hogy mi mindent fölösleges a szerződésbe vagy a bérlevélbe belevenni azért, mert a tör-vény ugyanis kötelező szabályokat állít föl, s viszont mi mindent nem szabad fölvenni a szerződésbe vagy bérlevélbe azért, mert a törvény nyelv ellenkező megállapodások érvénytelenek. E kérdések fejtegetésével a szerző az egész törvényen átvezeti az ol-

vasót, s végül az egész tanulmány össze-foglalásaképpen egy szerződési és egy bér-levélmintát közöl. A gyakorlati szempont-ból igen értékes munka ára 30 fillér. Kap-ható a mi könyvkereskedéseinkben is. Az érdekelt cseléd-tartó gazdáknak nem eléggé ajánlhatjuk, a praktikus művecske meg-vételét.

— **Karácsonyra.** Női ruhakelmék 120 széles mintázott és sima (Dámentuch) 1 kr. és feljebb barkentok mtr. 20, 25, 30 krajcár és feljebb, valamint játék áruk szép válasz-tékban és kezdett kézimunkák jutányos ár-ban kaphatók Hirschfeld Miksa divatáru üz-letében Ipolyságon, a főtéren.

— **Minden gyermekszobában** hálával kell gon-dolni azokra a derék norvég halászokra, kik a há-borgó tengeren fogják a tőkehalat, mely a kitűnő csukamájolajat szolgáltatja. Csukamájolajat, a legiz-letesebben és a legkönnyebben emészhető formában nyújt a „Scott-féle Emulsió”, mely egyike a legjobb tápgyógyszereknek. Kapható minden gyógyszerár-ban.

— **A tánckedvelők figyelmébe.** Van szerencsém a tisztelt tánckedvelő hölgyek és urak tudomására adni, hogy a tánciskola-mat a városház kistemében helyeztem át. Ven-dégeket e hó 6 átol kezdve. minden nap fo-gadok. Teljes tisztelettel Csinyi Lajos tánc és illem tanító.

LEVÉLSZEKRÉNYÜNKBŐL.

(Szilveszterest.)

Kedves Szerkesztő Ur,

Bocsásson meg, hogy másokkal együtt én is há-borgatom, de már annyira gyötör a kíváncsiság, hogy csakis Önhöz, mint a hírek legilletékesebbjé-hez köll fordulnom kérdéseimmel, hogy a biztos tudatban aztán nyugalmat lelhessek.

Igaz-e, hogy az idén egy a szokottnál sokkal na-gyobb szabású Szilveszter esti multságban lesz ré-szünk? Igaz-e, hogy a rendezőség már javában dol-gozik s hogy a gazdag műsor próbái már lázasan folynak?

Mindezeket azért kérdelem, mert már ugy égek a vágytól, hogy egy kedves multságban bosztonozha-tok át a vén szilveszterestből a fiatal ujesztendőbe. Hiszen oly régen nem is mulattunk már! Bizsereg a talpam, ha cigányzenét hallok, de... de... nem szabad, mert — advent van!

És nézze csak, mily különös, de mégis ügyes emberek ezek a rendezők! Se szó, se beszéd, ők csak sürögnek-forognak nagy titokban s egyszerre csak előtörnek a meglepetésekkel. Jó taktika, jól teszik.

De csak minélelőbb is itt volna már az a dec-ember 31-ike! Ugye csodálkozik rajtam, hogy én a ki más alkalommal 3—4 évvel fiatalabb szeretnék lenni, most kézzel-lábbal taszítom az idő nagy ke-rekét előbbre; de isten uccse! nem bannám. ha mindjárt 18 éves lennék is, (már akkor férjhez is mehetnék ugye?) csak már egyszer újból mulat-hatnék egy jót!

Isten vele!

Válaszát epedve várja

Szöke bakfis.

U. i. Többet is hallottam: a rendezőség élén. Kovács S. Endre ami szeretett főorvosunk áll. Már pedig, a mit az ő szerencsés keze rendez, az min-dig a legjobban sikerült szokott lenni.

Wohlstein Lipót
fogászati műterme
Ipolyságon, Főtér.

Fogak huzása, gyökér eltávolítás nélkül, fogsorok, fogtömések, szájpadráslátnélküli fogsorok és minden-nemű fájdalomnélküli műtétek.

Vidékiek munkáját egy nap alatt elkészítem.

A lélegzés

sokkal könnyebb mar az első néhány adag SCOTT féle Emulsio után is és ez a megkönnyebbülés napról napra növekedik.

Ezren és ezren tapasztalták ezt az ulolsó 32 even keresztül. Ép ily szembeötlő a javulás az általános egészséget illetőleg.

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Étvágy és álom

viisszatér, s az emésztés javul.

Próbálja meg és me fog erről győződni.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f. Kapható minden gyógytárban.

Mielőtt személy-, jelzalog- v. építési **KÖLCSÖN** iránt intézkednék kérjen díjtalanul prospektust. **MELLER L. EGYED** BUDAPEST, IX. ker., Lónyai-utca 7. szám. Telefon-Interurban 45-81.

Csemege és fűszerkereskedésembe, jó házból való keresztény segédet vagy tanuló felveszek. **Mangold Mór** fűszer és csemegekereskedő.

Sz: 9243. 1908. ttkvi.

Hirdetmény.

Ipolybalog község és ehhez tartozó Ináncs pusztá telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579 sz. szabályrendeletre képest átalakították, és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve a melyekre az 1886. évi XXIX, az 1889. évi XXXVIII. és az 1891. évi XVI. t. c. z. cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX t. c. z. -ben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosították.

E czélből az átalakítási előmunkálat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben **1909. évi január hó 4-ik napján** fog kezdődni.

Ezzel fogva felhívtnak:

1., az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezett ellen netaláni észrevételeiket annal bizonyosabban adják elő mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a tevés átvezetéséből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2., mindazok akik telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatott előterjesztését kívánnak tenni, hogy a ttkvi. hatóság kiküldött bizottsága előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyamata alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel.

3., mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886 évi XXIX. t. c. 15—18 és 1889 évi XXXVIII. t. c. 5, 6, 7, és 9 §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak, és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött bizottság előtt szóval ismerje el és a tulajdonjogi bekebelezésre engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik, és a bélyeg és illeték elengedési kedvezményétől is elesnek, és

4., azok a kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve; ugy szintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy bejegyzett jognak törölését kérelmezzék, illetve, hogy a törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményeitől elesnek.

A kir. törvényszék, mint ttkvi hatóság. Ipolyság, 1908. évi nov. hó 23-án.

Korláth
kir. trszéki bíró

7168. 1908. polg. szám.

Hirdetmény.

A kir. törvényszék a nagybörzsöny-—ipolypásztói iparvasut kisajátítási ügyében közhírré teszi, hogy a kártalanítási eljárás megkezdésére határnapul Nagybörzsöny község házában **1908. évi december hó 23. (huszonhárom) napjának d. e. 10 (tíz) óráját** tűzte ki.

E határnapon a kisajátítót, az összeírásban foglalt összes tulajdonosokat és az összes telekkönyvi érdekelteket ez uton is megidezi.

A távollévők és ismeretlen tartózkodásuak részére ügygondno-

kul Berger Józef dr. ipolysági ügyvédet rendelte ki.

Figyelmezteti az összes érdekelteket, hogy elmaradásuk a kártalanítás felett hozandó érdemleges határozatot nem gátolja és hogy az egyéni külön értesítésnek elmaradása vagy a tárgyalásról elmaradás miatt igazolásnak helye nincs.

Ipolysági kir. törvényzék 1908. december 3.

Sztruhárszky
jegyző.

Martinovics
elnök.

Hontvármegye ipolysági járás főbirájától. 5655. 1908. szám.

Pályázati hirdetmény.

A nyugdíjazás folytán megüresedett Hontvármegye ipolysági járásba kebelezett **Drégelypalánk** székhelyi **Drégelypalánk, Hont, Tesmag, Ipolyhidvég, Ipolyvecze** községekből álló drégelypalánki kör körjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Felhivom mindazokat, kik ezen állásra pályázni kívánnak, hogy szabályszerűen felszerelt, s eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányait hozzám **1908. évi december hó 12-ik napjáig** annyival is inkább nyujtsák be, mert később érkező pályázatokat figyelembe venni nem fogok.

A választás határnapját később fogom kitűzni. Javadalmazás:

1. Törzsfizetés 1600 korona.
2. Eddig évente segédtartásra megszávozott 476 korona.
3. Utálatány 400 korona.
4. Küldöncdíj 144 korona.
5. Irodai átalány 120 korona.
6. Hivatalos helyiség fűtése és világítása 200 korona.
7. Természetbeni lakás és hivatalos helyiség.

Ipolyság, 1908. november hó 12-én.

Fodor dr. főszolgabíró.

Eladó ház.

A káptalan utcában levő, Juhász Lajos-féle ház, melyben 3 lakás van, a hozzátartozó, ipolymenti kerttel együtt szabadkézből, **azonnal eladó.**

Bővebb felvilágosítást ad **Holló József dr. ügyvéd.**

Butor és kárpitos üzlet áthelyezési!

Van szerencsém a tisztelt közönséggel tudatni, hogy

butor üzletemet és kárpitos műhelyemet

a Neuspiler-féle házból a Főtéren levő **Folkusházy-féle házba** (a régi takaréknál) helyeztem át.

Kiváló tisztelettel

Steiner József.

Ipolysági piaci árak.

Buza 100 klgként kor.	24 20—24 50
Rozs	19 20—19 50
Árpa	15 00—15 50
Zab	16 00—16 20
Bab	14 00—14 20
Kukorica	16 00—16 20

Szőlőoltvány-

és vesszőről nagy képes árjegyzékemet ingyen és bérmentve küldöm meg, a ki a címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar mert sok tudnivalót tartalmaz. Gyökeres oltványokból, amerikai és európai sima és gyökeres vesszőből világhírű DE-LAWARE-ből 1 1/2 millió készlet.

Olcso ár és pontos kiszolgálás. Czím:

Szücs Sándor Fia

szőlőtelepe, Bihardiószeg.

„M-i-i-t? — „Papa megengedte! Hisz valódi Jacobi-féle Antinicotin-cigaretta hüvelyek fadobozban!“

Figyelem! Csakis a „JACOBI“ jelzéssel valódi!

Minden fadoboz egy érdekes bűvész-kártyát tartalmaz.

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vesszőeladási hirdetemény.

A nagyméltóságú Földmívelésügyi Minisztérium 60900. 1896. számú szokványrendelete szerint válogatott első osztályú sima és gyökeres

Riparia-Portails, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonis

amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra nemesített fenti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és csemege fajú gyökeres fűs és zöldoltványok

ugyszintén hazai sima és gyökeres vesszők kerülnek nálunk ezen évben nagymennyiségben eladásra.

Badacsonyvidéki Szőlőtelep
kezelősége,

Tapolca, (a Balaton mellett.)

DANGEL BÉLA

fűszer-, liszt- és csemege kereskedése.
IPOLYSÁGON, Kisfaludy-utca 178. szám.

A tisztelt vevőközönségnek becses figyelmébe ajánlom a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

fűszer és csemege kereskedésemet

valamint kitűnő minőségű áruimat, ugymint,

különleges sonkák, kolbász, halak, francia és magyar pezsgők és kognakok, tea, teasütemények és cukorkák

Különösen figyelmébe ajánlom a t. vevőközönségnek

karácsonyi áruimat ugymint cukorkák, karácsonyfa díszek, gyertyák, gyertatartók és minden más e szakmába vágó dolgok.

Minden reklámszerű ajánlgatást teljesen fölöslegesnek tartok, mert nem szóval, de tettekkel óhajtom fenti ígéreteimet beváltani ha nagyrabecsült megrendeléseikkel megtisztelnak, a melyet kérve ismételtlen, — a legnagyobb szolgálatkészséggel ajánlom üzletem szives jóindulatukba.

Mély tisztelettel

Dangel Béla

Kerékpárok és kerékpár alkatrészek

JUHÁSZ ZOLTÁN

vas-, szerszám-, vasdizsműáru-, gazdasági- s varrógépek-, konyha-felszerelések és festék üzlete „AZ ARANY ÁSÓHOZ“
IPOLYSÁG.

Van szerencsém szives tudomására adni, hogy az aranyosmaróthi SEBEK féle

cserépkályha gyári raktárt

bizományba átvettem,

különféle szintű, mintájú s nagyságu, a jelen kornak teljesen megfelelő cserép kályhákat tartok állandóan raktáron, az általam felállított cserépkályhák, kandallók, takaréktűzhelyek tartósságáért teljes jótállást vállalok.

Elfogadok régi cserépkályhák átrakását s teljesen újjaalakítását; az általam átrakott régi cserépkályha átrakásáért is a legmesszebbmenő jótállást is elvállalom.

Tartok továbbá raktáron: kerti virágvázakokat, előszobai vázakokat, virágágy körüli cserepeket s minden e szakmába vágó, bármilyen legmodernebb cikkeket, méret rajz után megrendelt kályhákat stb. a legjutányosabb áron és leggyorsabban eszközölk.

Tisztelettel

Juhász Zoltán.

Kerékpárok és kerékpár alkatrészek

MANGOLD FŰSZER ÜZLETE

A nagyérdemű közönségnek szives figyelmébe ajánlom a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

fűszer és csemege üzletemet

valamint kitűnő minőségű áruimat:

Dr. Martin szegszárdi borát (zárt üvegekben) polgári serfőző gyártmányait, Brauch-Fereucz kolbász és felvágott gyártmányait, valódi prágai sonkák, finom felvágottakat, valamint az összes csemege és fűszer árukat. Gottschlig-rum, francia cognak, hazai és francia pezsgők, sajtok, szardiniák, candirozott gyümölcs, narancs, stb.

Élő dunai halak pénteki napon kaphatók.

Becsés pártfogását kérve vagyok teljes tisztelettel

MANGOLD MÓR.

Mangold csemege üzlete.